

STOPIŅU NOVADA ULBROKAS BIBLIOTĒKA

2018.gada marts

Tematiska izstāde

DRAMATURGAM GUNĀRAM PRIEDEM – 90

(1928. gada 17. marts – 2000. gada 22. decembris)

Gunārs Priede visvairāk mūsu lasītājam pazīstams, kā brīnišķīgu – latvisku lugu autors, taču viņš tiek saukts arī par rakstnieku, tāpēc divkārt svarīgs mūsu bibliotēkas krājuma darbu autors. Visvairāk laikam pazīstams, kā kinoscenārija autors filmām “Četri balti krekli” (skatāma arī no Ulbrokas bibliotēkas krājuma) un “Kārkli pelēkie zied”. Savstarpējo attiecību drāmu atainojuma izcils meistars. Zināmākās no viņa lugām – “Smaržo sēnes” un “Sniegotie kalni”. Pārsvārā viņa darbi uzvesti padomju laikā, bet G.Priedem raksturīgais rokraksts vairāk rāda tieši cilvēku attiecību savstarpējos līkločus un sarežģījumus, ne tā laika politisko sistēmu. Tāpēc vairākām paaudzēm viņš bijis sava veida mentors, to lugu autors “uz kurām iet”. Dramaturga dienasgrāmatu “Mans 1984. gads” interesents var paņemt lasīšanai no mūsu bibliotēkas krājuma. Tāpat pieejami vairāki lugu krājumi un literāta Kopoto rakstu, nu jau, pieci sējumi, kas atklāj populārzinātnisku pieeju materiāla atlasē un apstrādē un iemantojuši nosaukumu “Gunāra Priedes dzīve un darbi”. Gunāra Priedes piemiņai izstādē iekļauti autora darbi, citu literātu rakstītais par dramaturga un rakstnieka dzīves gājumu un daiļradi.

1. Gunāra Priedes dzīve un darbi : kopoti raksti / sastādītāja un priekšvārda autore Ieva Struka ; zinātniskais redaktors Raimonds Briedis ; atbildīgā redaktore Renāte Neimane ; Valda Villeruša mākslinieciskais noformējums. - Rīga : Jumava, 2013. - 783, [1] lpp., [8] lpp. iel. : il., ģīm., faks. ; 25 cm. - Personu rādītājs: 764.- [779.] lpp.
1. sējums. 1928-1958.
Saturā: Slepka ; Brauciens uz Užavu ; Felicita ; Zeva templis Olimpijā ; Jaunākā brāļa vasara ; Lai arī rudens ; Normunda meitene ; Pozitīvais tēls.
ISBN 9789934113154.
Autori, latviešu. Latviešu literatūra.
2. Gunāra Priedes dzīve un darbi : kopoti raksti / sastādītāja un priekšvārda autore Ieva Struka ; atbildīgā redaktore Marta Ābele ; Valda Villeruša mākslinieciskais noformējums. - Rīga : Jumava, 2014. - 911, [1] lpp., [8] lpp. iel. : il., ģīm. ; 25 cm. - G. Priede (1928-2000) ir pazīstamākais un populārākais padomju laika latviešu dramaturgs, kura darbi aizsāk jaunu posmu latviešu literatūrā, jo atspoguļo padomju dzīves realitāti ar visu tās deformēto ideoloģiju. Protams, atbilstoši sava laika iespējām, bet labākajos darbos balansējot uz naža asmens starp ideoloģijai pieņemamo un nepieļaujamo. Kopotu rakstu 2. sējumā iekļauta korespondence, dienasgrāmata, lugas un raksti par G. Priedi un viņa darbiem, kas tapuši laika posmā no 1959. gada līdz 1968. gadam. - Pielikumā: "Gunāra Priedes dzīve un darbi: 1928-1958" 1. sējumā 413. lappusē nepublicētais lugas "Jaunākā brāļa vasara" fragments. (12 lpp.). - Personu rādītājs: 890.-[905.] lpp.
2. sējums. 1959-1968.
Saturā lugas: Vikas pirmā balle ; Trojas zirgs ; Dagmāras principi ; Miks un Dzilna ; Nāk dēli mājās ; Lasīja Bebre ; Pa valzivju ceļu ; Tava labā slava ; Pīle ; Trīspadsmītā ; Interlellis ; Smaržo sēnes ; G. Priedes raksti: 10 dienas Vīnē, Vīnes festivāla nozīmītes, Dramaturgs par aktieri, Ko atceras skolotājs Priede, Meklējumi un ievirzes, Viktorija, Kas man jādara?, Vai pozitīvais varonis jāizdomā?, Teātris šodien un rīt, Ko mums te būs mācīties?, Sakarā ar "Einšteiniānu", Nedaudz par Kubas arhitektūru, Labi! Par adresātu, Gunāra Priedes runa Rakstnieku savienības V kongresā, Tu esi Ventspilī, Vīlande, Ugala, Satss, Jautājumi un minējumi, Ar vēsturiskiem kinokadriem Lielvārdē, VDK un dramaturģija.
ISBN 9789934115714.
Autori, latviešu. Latviešu drāma.

3. Gunāra Priedes dzīve un darbi / sastādītāja un priekšvārda autore Ieva Struka ; atbildīgā redaktore Liene Soboļeva ; Valda Villeruša mākslinieciskais noformējums. - Rīga : Jumava, [2014]. - 887, [1] lpp. - Personu rādītājs: 865.-882. lpp.
3. sējums. 1969-1976.
Saturā: Lugas: Otilija un viņas bērnubērni ; Ugunskurs lejā pie stacijas ; Vecrīgas lībieša portrets ; Visi prieki vējā ; Kinoscenārijs pie Daugavas ; Zilā ; Aivaru gaidot ; Es jūs piespiedīšu mīlēt Raini ; Jāņi slimnīcā ; Udmurtijas vijolīte ; Tētis un māmiņa jeb Niklāva Rimšas noslēpums ; Vējluksuris abažūrā. Gunāra Priedes raksti: Rāzna ; Dažus aizvadītā gada mēģinājumus atceroties ; Gunāra priedes runa Rakstnieku savienības VI kongresā ; Ilze Šķipsna ; Uz kontinenta un salās ; Ar siltām rokām ; Kā tev, mana grāmata, klājas Maskavā? ; Smilgā māja ; Falsch aber sehr gut ; Šrilankas rakstnieku kongresā ; Rakstnieki un Rīga. Raksti par Gunāra Priedes lugām: Viena dramaturga divi skatuviskā interpretācijas ceļi / Līvija Akurātere. Trīs mācības no sezonas oriģināllugu izrādēm / Lilija Dzene. Ieskatīties, ieklausīties / Lilija Dzene. Dialogs par vissvarīgāko / Gunārs Bībers. Žanra spēles un lugas ideja / Silvija Freinberga. Dailes teātra "Zilā" / Māris Grēviņš. Mērķis - cilvēks. Bet kāds? / Silvija Radzobe. Tiekies uz Zilo / Jolanta Mackova. Atskaņas Gunāra Priedes lugai Sidnejas Latviešu teātrī / Spodris Klauverts. Gunāra Priedes luga Sidnejas Latviešu teātrī / Ņina Luce. "Vecais" un "jaunais" Gunārs Priede / Ābrams Kļockins. Divi Gunāra Priedes lugu jauniestudējumi / Ligita Bērziņa. Svētki slimnīcā / Līga Ulberte. Dramaturga, režisora un kritiķa pozīcija / Gunārs Bībers. "...Kas no dzīves nāk un dzīvē iet" / Silvija Radzobe. Cilvēki dzīvo tiecoties uz nākotni / Silvija Radzobe. Raksti par Gunāru Priedi: Trūkst pēkšņas, spilgtas ienākšanas.
ISBN 9789934117299.
Latviešu drāma. Autori, latviešu.
4. Gunāra Priedes dzīve un darbi : [kopoti raksti] / sastādītāja un priekšvārda autore Ieva Struka ; atbildīgā redaktore Liene Soboļeva ; Valda Villeruša mākslinieciskais noformējums ; foto: Eiženija Anna Freimane. - Rīga : Jumava, 2016. - 927, [1] lpp., [8] lpp. iel. : il., portr. ; 25 cm. - Personu rādītājs: 899.-[923.] lpp.
4. sējums. 1977-1986.
Saturā: Žagatas dziesma ; Vai mēs viņu pazīsim? ; Mācību trauksme ; Lapsa sludina mieru ; Saniknotā slieka ; Filiāle ; Centrifūga ; Sniegotie kalni. Autori: Līvija Akurātere, Anda Burtnece, Lilija Dzene, Arvīds Grigulis, Ausma Legzda, Silvija Radzobe, Edīte Tiškeizere, Guna Zeltiņa.
ISBN 9789934118951.
Autori, latviešu. Latviešu drāma.
5. Gunāra Priedes dzīve un darbi : kopoti raksti / sastādītāja un priekšvārda autore Ieva Struka ; atbildīgā redaktore Liene Soboļeva ; Valda Villeruša vāka mākslinieciskais noformējums. - Rīga : Jumava, 2016. - 983, [1] lpp., [8] lpp. iel. : ilustrācijas, portreti ; 25 cm. - Personu rādītājs: 951.-979. lpp.
5. sējums. 1987-2000.
Saturā lugas: Artemīda ; Pārventas hetēra ; Nakts pirms mājām ; Vīkšējs un Hercogiene ; Auseklītis virs Betlēmes ; Tina ; Pie mums, martā ; Zemgales bajāriene Rīgā ; Glābsim eglīti!
ISBN 9789934200441.
Autori, latviešu. Latviešu drāma.
6. Priede, Gunārs. Lauku lugas / Gunārs Priede ; māksl. Valdis Villerušs. - Rīga : Liesma, 1983. - 196, [1] lpp. : il. Saturs: Žagatas dziesma ; Vai mēs viņu pazīsim? ; Mācību trauksme.
Latviešu drāma.
7. Priede, Gunārs, 1928-2000. Piecas lugas : 1970 - 1972 / Gunārs Priede. - Rīga : Liesma, 1973. - 342, [1] lpp. Saturs: Otilija un viņas bērnubērni ; Ugunskurs lejā pie stacijas ; Vecrīgas lībieša portrets ; Zilā ; Aivaru gaidot.
Latviešu literatūra. Drāma.
8. Priede, Gunārs, 1928-2000. Sēnes un siens : lugu izlase / Gunārs Priede ; māksl. M. Dragūne. - Rīga : Liesma, 1988. - 333, [2] lpp., [1] lp. ģīm. : il. - Lugu skatuves gaitu hronika: 329.-[334.] lpp. (sast. S.Radzobe).

Saturs: Tava labā slava ; Smaržo sēnes ; Zilā ; Tētis un māmiņa ; Mācību trauksme ; Centrifūga ; Sniegotie kalni.
Latviešu drāma.

9. Priede, Gunārs. Jaunākā brāļa vasara // Grigulis, A. Latviešu padomju rakstnieku lugu izlase / A.Grigulis, G.Priede. - Rīga : Zvaigzne, 1969. - 277, [2] lpp. : il.
Saturā: Māls un porcelāns ; Karavīra šinelis / A.Grigulis ; Jaunākā brāļa vasara / G.Priede.
Latviešu literatūra. Latviešu drāma.
[157.-222].lpp.
10. Normunda meitene // vasara // Grigulis, A. Latviešu padomju rakstnieku lugu izlase / A.Grigulis, G.Priede. - Rīga : Zvaigzne, 1969. - 277, [2] lpp. : il.
Saturā: Māls un porcelāns ; Karavīra šinelis / A.Grigulis ; Jaunākā brāļa vasara / G.Priede.
Latviešu literatūra. Latviešu drāma.
[223.-278.]lpp

11. Bībers, Gunārs. Gunāra Priedes dramaturģija / Gunārs Bībers. - Rīga : Liesma, 1978. - 309, [2] lpp., [9] lp. foto. - Bibliogr.: 300.-[310.] lpp. un norādes parindēs.
Latviešu drāma. Literatūrzinātne, latviešu - Pētniecība.
12. Gunāra Priedes misija // Skujiņš, Zigmunds, 1926-. Jātnieks uz lodes : (Pagātne, tagadne, nākotne) / Zigmunds Skujiņš. - [Rīga] : Preses nams, [1996]. - 246, [2] lpp. : il., ģīm.
ISBN 9984001899.
Latviešu literatūra. Biogrāfiskā proza.
64.-73.lpp.
13. Latvju dainas : izlase / Krišjāņa Barona kopojumā 1894-1915 ; Gunāra Priedes priekšv. ; **sast. Gunārs Priede** ; māksl. Valdis Villerušs. - Rīga : Liesma, 1982. - 211, [3] lpp. : il.
Tautasdziesmas, latviešu.
14. Neziēdēšu vairs nekad : Regīna Ezera – Gunārs Priede // Krekle, Maija. Mīlestības skartie / Maija Krekle ; sast. Eva Mārtuža ; māksl. Ints Vilcāns. - Rīga : Lauku Avīze, 2010 (Rēzekne : SIA "Latgales druka"). - 287 lpp. : portr. - Reizēm dzirdu kādu sakām: nu, kā tu tā vari rakāties pa citu cilvēku vēstulēm. Bet, ja viņi nebūtu gribējuši, lai saraksti kāds lasītu, vēstules sadedzinātu, nevis nodotu muzejā. Kamēr es vai kāds cits lasa, vēstules autori ir nemirstīgi, viņu domas, jūtas atdzīvojas.
Saturā: Nesprasot sevi neko ; Pēterupes cietēja jeb Karlīnes ; Damrozes patiesīgs stāsts par Kaudzītes Reini ; "Tik pagātne ir mūsu vien ar priekiem un ar bēdām" ; No manas Annas ... [u.c.].
ISBN 9789984827766.
Rakstnieki. Latviešu literatūra.
277.-286.lpp.
15. Priede, Gunārs // Latvijas enciklopēdija : 5 sēj. / galv. red. Sigita Hirša ; fotogr. Rūta Kazāka ; Ilzes Neilandes il. - Rīga : Valērija Belokoņa izdevniecība, 2007 (Rīga). - 1023 lpp. : il., ģīm., faks., tab., k. - Hronoloģija: 1008. - 1023. lpp.
4. sēj. Latv-Roja.
ISBN 9789984948249.
Enciklopēdijas un vārdnīcas.

16. Kalniņš, Rolands, 1922-. Četri balti krekli (1967) [videoieraksts] : Four White Shirts / režisors: Rolands Kalniņš ; **scenārija autors: Gunārs Priede** ; operators: Miks Zvirbulis ; mākslinieks: Uldis Pauzers ; komponists: Imants Kalniņš ; lomās: Uldis Pūcītis, Dina Kuple, Līga Liepiņa, Arnolds Liniņš, Pauls Butkēvičs. - Latvija : National Film Centre of Latvia, 2015. - 1 DVD disks + teksta piel. (207 lpp. : il.). - (Latvian Film Collection. Spēlfilmu klasika ; 2). - subtitri: angļu, krievu, franču, vācu, itāļu valodā. - DVD komplekts kopā ar grāmatu ievietots kastē.
Kinofilmas, latviešu.
■ Latvijas filmu izlase.

17. Akots, Normunds Saniknotās sliekas fenomens : [dramaturga Gunāra Priedes luga "Saniknotā slieka" Jaunajā Rīgas teātrī (rež. Ģirts Ēcis)] / Normunds Akots. Latvijas Avīze Piel. "Kultūrzīmes", ISSN 2255-9078 ; Nr.4, Nr.17 (2017, 24.janv.), 6.-7.lpp. ISSN 1691-1229.
18. Bībers, Gunārs, Kas ir Gunārs Priede? / Gunārs Bībers.. {Gunāra} Priedes dzīve un darbi : kopoti raksti / sast. un priekšvārda aut. Ieva Struka. - 1.sēj., 1928-1958. - Rīga : Jumava, 2013. - 783, [1] lpp., [8] lpp. iel. : il., ģīm., faks. Latvju Teksti, Nr.4 (2013, rudens), 20.-21.lpp. : ģīm. ISSN 1691-6948.
19. Radzobe, Zane, Cienīt vai apšaubīt? : JRT izrāde Saniknotā slieka - nēcīņš par 80.gadu latviešiem : [dramaturga Gunāra Priedes komēdijas "Saniknotā slieka" iestudējums (rež. Ģirts Ēcis) Jaunajā Rīgas teātrī] / Zane Radzobe. Ir, Nr.4 (2017, 26.janv./1.febr.), 26.-27.lpp. : ģīm. ISSN 1691-6166.
20. Tišheizere, Edīte, ...un sēņotne aug : Mārtiņš Eihe iestudējis Smaržo sēnes pārliecībā, ka teātris ir sociāla māksla un varbūt pat spēj kaut ko mainīt : [dramaturga Gunāra Priedes luga "Smaržo sēnes" (rež. M.Eihe) Valmieras Drāmas teātrī] / Edīte Tišheizere. Ir, Nr.15 (2016, 14./20.apr.), 30.-31.lpp. : ģīm. ISSN 1691-6166.

21. Gunārs Priede (1928-2000) // Letonika.lv [Elektroniskais resurss]. – Nos. no tīmekļa lapas. – [Rīga] : Tilde, 2018. . – Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL: <https://www.letonika.lv/literatura/Section.aspx?f=1&id=3111964>
Resurss skatīts 2017.gada 27.februārī
22. Gunārs Priede. Smalkā līnija [Elektroniskais resurss] // Diena. – (23.dec, 2000). – Nos. no tīmekļa lapas. – [Rīga] : Dienas Mediji, 2016. – Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL: <https://www.diena.lv/raksts/pasaule/krievija/gunars-priede-smalka-linija-10895008>
Resurss skatīts 2018.gada 27.februārī
23. Struka, Ieva. Gunārs Priede: Slavēts. Aizliegts. (Ne)saklausīts? // LA.lv [Elektroniskais resurss] / Ieva Struka; pierakst. Vita Krauja. – (8.febr., 2014) – Nos. no tīmekļa lapas. - [Rīga] : a/s Latvijas Mediji, 2018. – Pieejas veids: tīmeklis WWW.URL:// <http://www.la.lv/gunars-priede-slavets-aizliegts-nesaklausits/>
Resurss skatīts 2018.gada 27.februārī